

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ár 1 évre 12' — pengő.
Postatakarékpénztári csekkszám: 43.916

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: URAY SÁNDOR.

SZENT DAC, KEMÉNY DERŰ

Isaák Imre esperes fölött elmondotta Téesón, 1943 okt. 7-én Révész Imre püspök

Apostolok Cselekedetei 26 : 8.

Micsoda? Hihetetlen dolognak tetszik néktek, hogy Isten halottakat támaszt fel?

E szavakat egy szegény fogoly mondta, aki ott állt rongyos ruhában, kékrevert testtel egy fényes udvarban, a világbirodalom helytartója és egy vazallus királyi pár előtt. Ellenséges vagy gúnyos, a legjobb esetben is szkeptikus tekintetek villogtak feléje. De ez a fogoly, Pál apostol, soha életében nem volt keményebb, sőt mondhatni derűsebb, mint ebben a pillanatban. A szavaiból valami szent dac, felséges kihívás érzik ki: „Én tudom, hogy azért jutottam e bilincsek közé, mert hirdetem a názáreti Jézus feltámadását és azt, hogy az Ő királyi ereje támaszt minket is új életre — de hát lehet ezt nem hinni? Hiszen Isten megígérte, Jézusban megbizonyította és ez a Jézus ott, a damaskusi úton, szörnyű lelki halálomból már engem is feltámasztott: kell ennél egyéb, nagyobb bizonyosság? Én azt tartom képtelenségnek, hogy valaki ezt ne hihesse!”

Ó, hányszor állott ez a mi szeretett testvérünk valami ehhez hasonló szent daccal és felséges kihívással félelmes földi hatalmak előtt! Kemény és derűs lénye hányszor jelentett még némán is hangos tiltakozást azokkal szemben, akik egy halott Magyarországra és egy soha többé fel nem támasztható magyar nemzetre építették föl evilági számításaikat! Tehetetlenül félt tőle a zsarnok, amikor a népéért, hazájáért, egyházáért folytatott szünni nem akaró vándorútjain hol itt, hol ott bukkant fel ez a kopott ruhájú, érbeöntött, masszív magyar prédikátor, feltartóztathatatlanul, mint egy ingó hajó fedélzetén elszabadult ágyú. Pedig természetes, pompás józan eszű és remek humorán kívül — amely sokszor már magában vereséget jelentett az ellenség számára — nem volt más fegyvere, csak az, hogy ő előtte nem tetszett hihetetlen dolognak, hogy Isten halottakat támaszt föl. Tudta, hogy valamint az egyének, úgy

a népek fölött sem a halálé a végső szó és nem azé, aki a halálban hatalmaskodik, t. i. az ördögé — hanem az élet, a halál és a feltámadás Uráé Istenéé. Tudta, hogy a magyar sors mindaddig nem reménytelen, amíg vannak olyan magyarok, akik, mint ő, bilincsek között, az életük bevetésével is hiszik a feltámadást.

De *így* hinni a feltámadást igazában csak azok tudják, akik hisznek a Feltámadottban és akik már részesei lettek az Ő feltámadása erejének. Isaák Imrét az tette a magyar feltámadásnak oly törhetetlen harcosává, hogy Krisztusának alázatos és hűséges szolgája volt, ilyen szolgává pedig azért tudott lenni, mert öneki is megvolt a feltámadott Úrral a maga földresujtó és új életre keltő damaskusi találkozása. A dalos kedélyű, csapongóan jókedvű ifjú teológust ez a találkozás alakította át. Ő, azután sem viselt ő képmutató álarcot és nem erőltetett magára álszent magatartást: de a derű és fesztelenség, mely azután is előmlött drága lényén, már a Krisztus boldog rabságába esett embernek nagy, felszabadult ujjongása volt — szent dac, felséges kihívás, nemcsak a testi zsarnokokkal, hanem a lélek minden rabtartójával, bűnnel, halállal, ördöggel szemben is: „Micsoda? hihetetlen dolognak tetszik néktek, hogy Isten halottakat támaszt fel?”

Dalos és zsoltáros ajka e földön — jaj, számunkra milyen korán! — örökre elnémulhatott, de Isaák Imre, Krisztus megváltottja, engedelmes szolgája és feltámadásának boldog részese, „még holta után is beszél”. Halljátok, mit mond néktek, síró családja, kiknek ez a világító szív volt szeretetet árasztó és szeretettől elárasztott földi életközpontja s kik most, kialudtával, egyszerre oly nagy sötétségbe hulltatok? Azt mondja Isten igéjével: „erős a szeretet, mint a halál, kemény, mint a sír a buzgó szerelem; lángjai tűznek lángjai, az Úrnak lángjai”. Halljátok, mit mond néktek, árván maradt gyülekezete és egyházmegyéje? Azt mondja Isten igéje szerint: „Jézus él,

mi is élünk — az Ő szolgálatában, a Róla való harcoss, munkás és szenvedő bizonyosságtevésben nincsen megállás mind az Isten népének örök szombatjáig, ahová én már eljutottam.“ És halljátok, mit mond tinétek és mindnyájunknak, minden fajú és vallásfelekezeti testvéreim, minden rangú és rendű, de most a veszteségben és a gyászban ó mennyire *egy*, viharvert magyarok? Azt mondja Isten igéjére támaszkodva: „Ég-föld egybezendülhet, a Kárpátok kimozdulhatnak a helyükből és újra tengerfenékké válhatnak a magyar róna — de a magyar mindaddig ura lehet itt e földnek, amíg a magyar fölött az élet és a feltámadás Ura lesz az úr! Vagy talán hihetetlen dolognak tetszik előttetek az, amire az én egész életemet bizonyosságul tetszett Istennek felhasználni: az, hogy Ő halottakat támaszt fel?“

Jertek, adjunk igazat ez áldott élet bizonyosságtételének s feleljünk Atyánknak általa is szólott és szóló igéjére siró, de megvigasztalt, engedelmes gyermekek jó válaszával — imádkozzunk: — — —

A hajdúszoboszlói missziói napok

Országos jelentőségű konferencia volt Hajdúszoboszlón szeptember 27—29. napjain. Az Egyetemes Konvent missziói bizottsága ebben az évben Tiszántúlon, Hajdúszoboszlón, e világhírű fürdővárosban tartotta meg évi összejövetelét. Az egész egyetemes református egyház képviselve volt. Ott volt: D. Dr. Ravasz László, az Egyetemes Konvent lelkes elnöke, D. Dr. Révész Imre tiszántúli, Dr. Enyedy Andor tiszáninneni, valamint Ágoston Sándor volt délvidéki püspök. Rajtuk kívül az egyházmegyék és egyházkerületek missziói előadói, továbbá minden egyházkerületből még néhány képviselője a missziói munkáknak. Több, mint 80 missziói munkás volt együtt.

A hajdúszoboszlói református egyház és az ősi hajdúváros a legnagyobb szeretettel látta vendégül ez országos jellegű konferenciát. A hajdúszoboszlói lelkipásztorok és segédlelkészek, élükön Bélteky Lajos és Fehér János lelkipásztorokkal, mindent megtettek, hogy a konferencia eredményessége biztosítva legyen. Elmondhatjuk, hogy ez teljes mértékben sikerült is.

A célja az volt ennek a konferenciának, hogy Isten Igéjének világossága mellett: *egész egyetemes református egyházunk missziói munkáját tekintsük át.* Dr. Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyző megnyitó áhitata döbbenetesen mutatott rá arra, hogy a mi missziói munkánkban még mindig kellenél több az emberi és kellenél kevesebb az isteni. Nem változik ez meg másként, csak amint Bereczky Albert dunamelléki missziói előadó mondta másnap áhitatában: missziói munkát csak imádkozva lehet végezni. Ha a legtöbb a munkánk, akkor imádkozunk a legbuzgóbban. Végül Főző László tiszáninneni missziói előadó a missziói hivatás megérzésének fontosságát hangsúlyozva, arra hívta fel figyelmünket, hogy engedjük magunkban nőni az Isten emberét.

Áhitatok után szép bizonyosságát szolgáltatta a konferencia lelki egységének a közös imádkozás.

Ebben a püspökök és a konferencia tagjai közösen vettek részt.

Az előadások a magyar egyház missziói munkáinak összes fontos kérdését magukba foglalták. Így megbeszéltek a szórványkérdés nagy ügyét. Ezt az előadást többen is bevezették: Dr. Hetessy Kálmán konventi szórványbizottsági előadó és Ágoston Sándor volt délvidéki püspök. Az a vélemény alakult ki, hogy egyházi életünk számára legfontosabb kérdés a szórványok lelkigondozása. Előkerült a vasárnapi iskola kérdése, melyet Dr. Ecsedy Aladár vezetett be. Kiderült, hogy a vasárnapi iskolai munka milyen szép eredményeket ért el. A gyülekezet kétharmadrésze csatlakozott a vasárnapi iskolai szövetséghez és gyülekezeteink több ezer pengővel támogatják már eddig is a vasárnapi iskolai munkát. Dr. Imre Lajos erdélyi egyházkerületi missziói előadó a nőszövetségi és a férfiszövetségi munkák fontosságát hangsúlyozta és megállapította azt, hogy ebben a munkában is egyedül csak az Evangélium parancsát követhetjük és ezeknek a munkáknak bibliaköri munkáknak kell lenniük. Muraközy Gyula konventi missziói előadó az új missziói szabályrendelet megalkotásának fontosságát adta elő. Dr. Enyedy Andor tiszáninneni püspök a Református Ifjúsági Munka kérdéseit állította az érdeklődés középpontjába.

Az előadásokat bőséges megbeszélések követték. Nem azt keresték a hozzászólók, hogy mit akarunk mi, emberek, hanem azt, hogy mit akar Isten az Ő Igéjében számunkra tudtul adni. Missziói munkánk nagy kérdéseire csak az Isten Igéje adhat feleletet.

A konferencia megbeszéléseit D. Dr. Ravasz László dunamelléki püspök, az Egyetemes Konvent lelkes elnökének összefoglalása zárta be. Hangoztatta, hogy a jövőben csak akkor maradhatunk meg, ha jelszavunk ez lesz: *Vissza az Igéhez!* Isten az Ige hirdetését bizta ránk. A világ mástól nem tudhatja meg, csak tőlünk: hogy úgy szerette Isten ezt a világot, hogy az Ő egyszülött fiát adta érte és hogy jöjjetek énhozzám, akik megfáradtatok. *A jövőben a mozgósított jülrék egyháza leszünk.* Minden gyülekezetnek azonfelül, hogy magát eltartani igyekszik, gondolnia kell a gyengébb és kisebb testvére is. *Legyen élő közösség az egyház.* Hitközösség, szeretetközösség és munkaközösség. A lelkipásztor legyen az indító, a motor, de a gyülekezet minden tagja maga magát foglalkoztassa.

Ezért elsőrendűen fontos *a gyülekezeti öntudatos vezetők nevelése*, a lelkipásztor nevelése, a presbiterképzés, diakónus- és diakonisszanevelés a legfontosabb kérdéseink közé tartozik.

Az egyesületi módszer ideje lejárt. Újból fel kell fedeznünk, hogy gyülekezeti életünk középpontja a templom. Ez nem azt jelenti, hogy elhanyagolhatjuk a vasárnapi iskolát, az ifjúsági és leánymunkát, vagy a férfiak és nők közötti missziói munkákat, hanem éppen arra figyelmeztet bennünket, hogy akkor telnek meg újból templomaink, ha ezeket a munkákat a legbuzgóbban végezzük.

A jövő közös teherhordozások és a közös erőfeszítések ideje lesz.

A konferencia áldásaiból Hajdúszoboszló is részesült. Esténként evangélikációs istentiszteletek voltak a hajdúszoboszlói templomban, melyet Bereczky Albert budapesti lelkipásztor, D. Dr. Révész

Imre tiszántúli és Dr. Enyedy Andor tiszáninneni püspökök végeztek.

Hajdúszoboszló ősi hajdúvárosa is kivette részét a konferencia eredményessé tételének munkájából. A polgármester és munkatársai a legnagyobb előzékenységgel és jóakarattal buzgólkodtak.

Már másodízben jöttek össze az elmúlt években a konventi missziói bizottság rendezésében ezek az országos jellegű missziói konferenciák: Úgy érezzük, mérőköveket jeleznek ezek magyar református egyházunk lelki egységének kiépítése terén. Jó találkoznunk mindazokkal, akik más területen, de ugyanazzal a céllal, hogy magyar református testvéreinket Krisztushoz vezessük, akarunk szolgálni. Mintha hegyen épített városban lettünk volna. Most szétmentünk, ki-ki a maga területére, de ne felejtjük el: Isten reánk bízta a magyar református lelki egység munkálását.

T. F.

HÍREK AZ EGYHÁZMEGYÉKBŐL

BÉKÉSBÁNÁTI EGYHÁZMEGYE.

A békésbánati református egyházmegye közgyűlése a lelkészegyesületi gyűlés javaslata alapján felhívta az egyházmegye lelkészeit, hogy a lelkészözegek és árvák, valamint az egyházmegye nyugdíjas lelkészei javára gyorssegély címén adják a Konvent által nyugdíjintézetű bevállalásnál megállapított *összjövendelmük* 2%-át, a vallásmentő-lelkészek pedig ennek 1%-át s így körülbelül 300—300 P segélyben részesíti az egyházmegye lelkészi kara az egyházmegye lelkészi özegeit és árváit, valamint nyugdíjas lelkészeit december első napjaiban.

BEREGI EGYHÁZMEGYE.

A beregi református egyházmegye közgyűlése. Szept. utolsó napján a beregszászi egyház tanácstermében tartotta közgyűlését a beregi református egyházmegye, Bary Gyula esperes és Dr. Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár, egyházmegyei gondnok kettős elnöksége alatt. Az 58 pontból álló ügyszorozatból kiemelkedő az egyházmegyei gondnok megnyitó beszéde. Ebben a bátor, buzgó hit, az áldozathozatal szerepét hangoztatta. A hit döntő szerepén kívül bizonyosságot tett a fokozottabb hitélet szükségéről. A következő esperesi jelentés, amelyet Bary Gyula esperes terjesztett elő, atyai, közvetlen hangon ismertette az egyházmegyei érintő főbb eseményeket. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg Dr. Polchy István beregszászi közjegyző, egyházkerületi világi tanácsbíró s Bácsy Gyula árvaházi lelkész elhánytáról, valamint Kovács Károly nagyberegai kántortanító hősi haláláról. Mind az esperesi jelentés, mind a gondnoki megnyitó beszéd kitért arra az örömdetes tényre, hogy Kormányzó urunk betöltötte a 75. életévét. Az esperes azzal zárta jelentését, a háború idején szükséges tudnunk, hogy az egyház: *Ecclesia militans*. A küzdelemben az egyház fegyvere azonban a gyógyító, elevenítő szeretet. Az egyházmegye anyagi, szellemi, lelki adatait tartalmazó egyházmegyei rajzot gondosan Györke István egyházmegyei főjegyző, a református iskolákról összefoglaló jelentését Főry József egyházmegyei világi tanácsbíró állította össze. Az egyházmegye gyülekezeteinek anyagi helyzetéről és pénztárakról Huszti Béla egyházmegyei lelkészi tanácsbíró, számvevő, a missziói munkáról Simon Zsigmond tanácsbíró, végül a nemreformátus jellegű iskolákban folyó református vallásoktatásról Narancsik Imre lelképásztor adott elő. Rajtuk kívül a 48 közgyűlési ügyet Egy Károly egyházmegyei világi jegyző, Dr. Kovács Béla egyházmegyei világi főjegyző, Petneházy Gyula lelképásztor, egyházmegyei jegyző s Dr. Péchy György egyházmegyei világi jegyző ismertette figyelemreméltó gondossággal. A közgyűlés nagy többséggel elhatározta, hogy egyházmegyei missziói lelkészi állást szervez. Ezen az egyházmegyei közgyűlésen tett esküt két új tisztségviselő hűséges munkás. Az egyik: Huszti Béla kigyósi lelképásztor, egy-

házmegyei számvevő, akit egyházmegyei tanácsbíróvá, a másik: Dr. bori Horváth György m. kir. ügyész, akit egyházmegyei ügyésszé választott meg az egyházmegyei osztatlan bizalom.

A beregi református egyházmegye lelkészeinek értekezlete. A beregi református egyházmegye lelkészi kara szept. 15-én délelőtt tartotta őszi szokásos lelkészértekezletét Bary Gyula esperes, lelkészegyesületi elnök vezetése alatt. Az értekezlet énekkel és áhítattal kezdődött. Az áhítatot Dr. Baksay László tap-pai lelképásztor végezte a Máté 7: 21 alapján a szó és a cselekedet viszonyáról. Utána az elnök-esperes különféle egyházigazgatási, személyi bejelentéseket közölt a jelenlévőkkel. Majd szemléletes, tapasztalatokban bővelkedő, lelkes előadást tartott Gáspár Béla lelkész, a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség ügyvezető elnöke az Evangéliumi Munkásszövetségről. Ismertette a kényszerítő okokat, amelyek életre'hívták és fenntartják a Szövetséget. Meggyőzően vázolta a Munkásszövetség célját és munkásságát. Végül Kovács József munkácsi lelképásztor a tiszántúli református egyházkerület felosztásáról szóló indítványát terjesztette elő. Az élénk vitát kiváltó indítvány tárgyában a lelkészértekezlet határozatát a következő alkalomból hozza meg, ezzel is kifejezve, milyen nagyszemélyiségének tartja az egyházkerület részekre osztásának kérdését. Az értekezlet imádsággal ért véget.

ÉRMELLÉKI EGYHÁZMEGYE.

Hírek az érmelléki egyházmegyéből: I. Szeptember 30-án Érmihályfalván tartotta meg az érmelléki egyházmegye érmihályfalvi lelkészi köre őszi rendes gyűlését, melyen a körhöz tartozó lelkészek és tanítók szép számban jelentek meg. A 63. dícséret elnevelése után Sass Kálmán lelkész-köri elnök imádkozott és szólt Pál II. Kor. XII. r. 1—10. versei alapján a megjelentekhez. A lelkész-köri gyűlés megállapította az 1943—44. évi missziói munkaprogramot, nagy lelkesedéssel vállalván a lelkészi és tanítói kar ez áldott tevékenységét s kimondotta az értekezlet, hogy a lelkészi kör minden gyülekezetében és szórványában két lelkész, egy tanító és egy tanítónő közreműködésével október 31-től március 15-ig gyülekezeti délutánokat és estéket rendeznek, mely alkalmakkor a vasárnapi iskolában mindkét nembeli ifjúság körében tanítók tartanak előadásokat és tanításokat, míg a lelkész urak igehirdetési szolgálattal és előadásokkal a gyülekezeti estén szólnak a hívekhez s a helyi szereplők szavalati és énekszámokkal gazdagítják a lelkéket.

Állást foglalt a köri értekezlet az egyházmegyei közös lelkészi és tanítói gyűlések tárgyában, kimondván, hogy a lelkész- és tanítóegyesületi évi rendes közgyűléseken kívül és ezektől függetlenül a lelkészi és tanítói kart közösen érdeklő ügyek megtárgyalására és a testvéri kapcsolatok kimélyítésére évente egy alkalommal közös gyűlésre jöjjen össze a lelkészi és tanítói kar.

II. Szeptember 5-én tartotta meg a margittai lelkészi kör a vedresábrányi gyülekezeti nappal kapcsolatosan őszi rendes közgyűlését, melyen a köri lelkészek s még inkább a tanítók elég fogyatékos számban jelentek meg. A CXXXV. zoltár elnevelése után Szendrey Dénes lelkész-köri elnök imája és Pál I. Kor. 14. r. 8. verse alapján tartott biblia-magyarazata vezette be a megbeszéléseket. Fájó lélekkel vette tudomásul az értekezlet a múlt évben megválasztott lelkész-köri elnöke lemondását és nem tudván maradásra bírni, utódjául Debreczeni László érábrányi lelkész választotta meg. Megállapította az értekezlet az 1943—44. évi missziói munkaprogramot, majd Liszkay Kálmán tóti lelkész előadásában megtárgyalta „A szórványok beillesztése a missziót munkába” kérdését, míg Katona Jenő tanító előadásában „Időszerű kérdések az egyház és iskola életében” témát, mindkét előadást meggazdagítást adó hozzászólások követték.

A gyülekezeti délelőtti istentiszteleten imádkozott és Igét hirdetett Kovács József micskei lelkész, míg a gyülekezet asszonyaihoz Liszkay Kálmán tóti lelkész s a férfiakhoz az elmaradt előadó helyett Székelyhídy Béla lelkészegyesületi elnök szóltak építően. A délutáni istentiszteletet Debreczeni László érábrányi lelkész imával és biblia-olvasással vezette be, míg Varga Béla érköbölküti lelkész és egy elmaradt tanítóelőadó helyett Salánky Gábor honvéd-hadnagy, a vedresábrányi munkásosztály katonai parancsnoka tartottak értékes előadásokat a gyülekezet és a résztvevők számára. Salánky Gábor hadnagy előadásáról külön is meg kell emlékeznünk. Ez az ízig-vérig magyar lélek

megrázóan tárta fel a magyar faj elorozhatatlan történelmi értékeit és azokat a nagy szolgálatokat, melyeket magyar fajtánk és nemzetünk vére pazarlásával végzett, mint a nyugat védőbástvája. Salánky hadnagytestvérünk előadását Székelyhídy Béla álmósi lelkész hozzászólása tette még építőbbé. Az állami iskolai tanítónő betanításában kedves gyermekajkak verselése is gazdagította a lelket. A minden tekintetben sikerült és mély nyomokat hagyó lelkészkeri gyűlést és gyülekezeti napot Barcsa Sándor, a vedresábrányi kicsiny, de lelkes gyülekezet lelképásztora zárta be, hálás köszönetet mondva az előadóknak és a gyülekezetnek. A megjelent lelkészek és tanítók boldog megnyugvással állapították meg, hogy mily nagy e súlyos időkben is e parányi gyülekezetben a hívek áldozatos hite és szeretete s a nagy dolog idején is zsúfolásig töltötték meg az egyház tagjai úgy délelőtt, mint délután kedves, ragyogóan tiszta kis templomukat s látták el oly gazdagon közebeden a gyülekezet nagy számban érkezett vendégeit. Isten áldása legyen e kedves kis gyülekezetben és tevékeny lelképásztorán.

Az érmelléki egyházmegye ifjúsági vezetői továbbképző tanfolyama és ifjúsági konferenciái. Augusztus 31-én és szeptember 1-én rendezte meg az érmelléki egyházmegye vasárnapi iskolai, ifjúsági és leánykört vezetői tanfolyamát és mindkét nembeli ifjúsága számára konferenciát Bihar-diószegen. Az ifjúsági vezetői tanfolyamon összesen 77 küldött vett részt.

A vezetői tanfolyamot délelőtt 9 órakor a református templomban megtartott áhitat vezette be, melyen Szabó Dániel, a Soli Deo Gloria országos titkára hirdette az Igét, Pál efézusi levele 6. r. 10—16. versei alapján. Az istentisztelet után Székelyhídy Béla lelkészegyesületi elnök, a rendezőbizottság nevében meleg szavakkal köszöntötte az egyházmegye esperesét, az előadókat és a megjelenteket. A vasárnapi iskolai vezetői tanfolyam előadója, Dr. Ecsedy Aladár bizonyágtevő erővel mutatott reá a vasárnapi iskolai tanítói munka sikerének áldott forrására, a Krisztus és a gyermekek iránti szeretetre, s mint mondta, ahhoz, hogy valaki jó vasárnapi iskolai vezető legyen, a lelki kincsekben kell nagyon gazdagnak lenni. Majd a XLII. zoltár alapján mutatta be vasárnapi iskolai mintatanítását a bihardiószegei gyermekek között, s előadásával és a bemutatott tanításával gazdag útravalót adott a tanfolyam résztvevőinek. Dr. Ecsedy Aladár előadását hozzászólások tették még maradandóbbá.

Délután 1/3 órakor Darányi Istvánné, Kiss B. Júlia a leánykört munkáról szóló megragadóan, majd a leányok bevonásával egy leánykört találkozó levezetését mutatta be.

Orth Győző mély meglátással tárta fel az ifjúsági munka szükségességét, reámutatván, miként végezzük gyülekezeteinkben, minden akadályt legyőzve, ez áldott tevékenységet, majd a jelenlevő ifjak közreműködésével egy ifjúsági találkozó lefolyását mutatta be.

Ez áldott napot 1/8 órai kezdettel a templomban tartott gyülekezeti est fejezte be, melyen imádkozott és Igét hirdetett Szabó Zoltán, az egyházmegye esperese, Dr. Ecsedy Aladár előadással, Bot Ferenc szőlőnékkel, Bányay Anna, Szabó Dániel szavallattal működtek közre.

Szeptember 1-én 1/9 órakor a mindkét nembeli ifjúság számára rendezett konferenciát a református templomban megtartott áhitat vezette be, melyen az igehirdetési szolgálatot Szabó Dániel vezette.

Az istentisztelet után Szabó Zoltán esperes kedves, meleg szavakkal köszöntötte és üdvözölte a konferencia előadóit és résztvevőit, mint beszédében mondotta, a tavasz virágait, a jövő reményégeit, arra kérvén és intvén őket, hogy szívüket adják oda a Krisztusnak és akkor boldog lesz éltük és áldott a magyar jövő. A számbavétel után a résztvevő gyülekezetek egy-egy leánykiküldöttje bibliai Igével köszöntötte a konferenciát és jelentette be résztvevők számát. Összesen 189 leány és 97 fiú vett részt.

Mindkét nembeli ifjúsághoz, a gyülekezeti tagok jelenlétében, a templomban Dr. Ecsedy Aladár szólt „A református keresztyén ifjú igazi barátja” címen. Előadása elhangzása után a konferencia résztvevői a bihardiószegei hatalmas országzászlóhoz vonultak s az egybegyűlt ifjak és leányok nevében egy nagylétai leánykörti tag és egy hegyközsenti-miklósi ifjú koszorúzták meg a szoborművet, s a Szózat eléneklése után a leányok a templomban, a fiúk a diószegi ifjúsági otthonban folytatták konferenciájukat s a délelőtti folyamán a leányokhoz Kiss B. Júlia szólt „A leánykörti munka célja és szükségessége”, míg az ifjakhoz Szabó Dániel református lelkész „Kicsoda nékem a Krisztus” címen. Mindkét előadás megragadta a hallgatókat.

Délután 1/3 órai kezdettel a fiúkhöz Orth Győző szólt két előadásban „Az ifjúsági munka célja és szükségessége” s a „Keresztyén ifjú ideál”; a leányokhoz Baranyi Irénke „Kicsoda nékem a Krisztus” címen. Mindhárom előadást értékes hozzászólások tették még maradandóbbá.

Este 1/8 órai kezdettel a zsúfolásig megtelt Turulmoziban műsoros est zárta be a kétnapos egyházmegyei konferenciát, melyen a megnyitó beszédet Pappszász Lajos, az egyházmegye gondnoka mondotta, feltárván azokat a felbecsülhetetlen értékeket és közkincseket, melyeket református hitünk és történelmi egyházunk magyar fajtánknak és magyar hazánknak oly áldott bőséggel adott. A műsoros esten Orth Győző missziói lelkész „Az ifjúság forradalmisága” címen tartott előadásában tanulságosan mutatott reá, hogy miként lehet és kell az ifjúság forradalmiságát építővé tenni a Krisztussal való áldott kapcsolatban. Közreműködtek még az álmósi és nagylétai ifjak ének-és szavallati számokkal s a diószegi leánykört tagjai egy kedves színdarab előadásával. A műsoros est Fias Kálmán helyi lelkész köszönő- és Székelyhídy Béla lelkészegyesületi elnök zárószavaival ért véget.

A kétnapos konferenciát a diószegi református nőszövetség és ifjúsági egyesületek, élükön Fias Kálmánné nagytiszteletű asszonnyal, a tanítónőkkel, Fias Kálmán lelképásztorral és a tanítói karral, közebeddel és kedves családi körökben történt elszállásokkal tették még emlékezetesebbé a résztvevők számára. Hisszük, hogy úgy a vendéglátó gyülekezet, valamint a megjelentek számára sok áldott indítást adtak e valóban mély és kedves napok.

HEVESNAGYKUNSAGI EGYHÁZMEGYE.

Börzsönyi József lelképásztort a türkevei református gyülekezet tanyagondozói lelképásztorává választotta, az új lelkészt állásába 1943 október 3-án iktatta be Gaál István esperes.

SZATMÁRI EGYHÁZMEGYE.

A szatmári egyházmegye szeptember 20—21. napjain tartotta évi rendes közgyűlését Szatmárnémetiben Török József esperes és Kölcsey Ferenc gondnok elnökele alatt. Első nap bizottsági ülések voltak. Kölcsey Ferenc gondnok közgyűlést megnyitó beszédében arra mutatott rá, hogy az igaz ember hitből él, azaz hitből élve igaz embereknek kell lennünk s igazunk tudatában a bennünket szorongató háború hullámzásai között sem szabad meghátrálnunk. Erőnk az egymásiránti szeretet, megbecsülés, egyetértés, összefogás legyen s ezt az erőt meg nem dönti semmi sem. Elítélte a suttogó propagandát. Szólt a belmissziói munkák fontosságáról, mint amelyekkel szintén erősíthetjük hűveinket. A magyar szebb jövőbe vetett erős hitéről tett bizonyítható befeljező szavaival: a magyart újra vihar tépi, de nem tépi ki; itt él újabb ezer évig. Az egyházi munkák mélyen szántó, az egyházi élet minden terére kiterjedő esperesi időszaki jelentésnek szintén a belmissziói munkák fontosságát hangsúlyozó része markolt bele legjobban a közgyűlés alkotó tagjainak lelkébe s ezzel kapcsolatban közgyűlés kimondta, hogy a vasárnapi-iskolai munka is kötelező belmissziói munka, melynek elhanyagolása vagy nemvégzése fegyelmet von maga után. A megszállás alól felszabadult, új életnek induló, de nagy nehézségekkel küzdő szatmári főgimnázium és leánynevelőintézet segélyezésére évi 1000—1000 pengő fenntartói járulékot szavazott meg és utalt ki egyházmegyei közgyűlés az egyházmegye részéről. A bírósági ülés tárgysorozatán csak egy ügy szerepelt, az is csak § szerinti elintéztet igénylő közigazgatási ügy volt.

HALOTTAINK

DR. RÁCZ ALBERT

kir. közjegyző, zsinati és konventi tag, egyházmegyei és egyházkerületi tanácsbíró, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye törvényhatósági bizottságának örökös tagja,

a Magyar Érdemrend tiszti keresztjének tulajdonosa élete 71., boldog házasságának 43. évében eltávozott az élők sorából. A nemes szív rövid szenvedés után folyó évi október hó 10-én csendesen elpihent. Temetése október hó 12-én délután 3 órakor folyt le, őszinte nagy részvét mellett a törökszentmiklósi református templomból. Róla egyháza gyászjelentése ezeket mondja: „Hazája, egyháza iránti áldozatos hűségében, családi élete nemes egyszerűségében és fennkölttségében, valamint közéleti munkásságában példamutató volt... Halálát nagy szomorúsággal, de Istenünk akaratában megnyugvó, lélekkel gyászoljuk, emlékét kegyeletes szívvel megőrizzük...“ Az elköltözött hű szolga élete nagy jellemvonásait: hűségét és református egyházunkhoz való törhetetlen ragaszkodását a szülei háztól hozta, tisztes örökség gyanánt. Néhai Rác Miklós kunhegyesi lelképásztor fia volt. Középiskoláit Mezőtúron, a jogakadémiát a debreceni ősi Kollégiumban végezte. Jónévű tagja volt a debreceni Kántusnak és a városi dalárdának. Hitvese Polgár Juliska, törökszentmiklósi nagynevű református család tagja. Egyházkerületünkön különböző tisztségeket viselt: előbb aljegyző, majd egyházkerületi főjegyző, végül tanácsbíró lett. Tiszántúli egyházkerületünk képviseletében küldetett fel a Konvent és Zsinat tagjául; ez utóbbi helyen a törvénykezési bizottságban elnöki tiszteletet viselt. Mindenik érhelyén hű sáfárnak találtatott. Derült lelkű, templomot szerető, templombajáró férfiú volt. Példája e részben is fénylő volt és az marad. Nagy úrt hagy maga után kicsiny családjában, gyülekezetében és egyetemes egyházunk életében. Isten legyen irgalmas mindnyájunkhoz az Ő vigasztalásával. Kinek élete áldott volt: emléke is legyen áldott. A B. F. R. A.

Bor János, a hajdúszoboszlói református egyház nyugalmazott igazgató-tanítója, volt egyházkerületi képviselő, emellett többrendbeli egyházi tisztség viselője, pátriárkai korban elköltözött az élők sorából. Kitűnő pedagógus volt, kinek keze alatt csöndben nemzedékek hosszú sora nevelkedett fel s indult el az élet nagy útjára. Emellett annak idején élénk közéleti tevékenységet fejtett ki városa és egyháza életében. Ifjú éveiben harcos ember volt, sokat küzdött a tanítóság jogaiért és jobb sorsáért, hű munkatársával, néhai való Dobó Sándor hajdúböszörményi igazgató-tanítóval. Az utóbbi években minden közéleti tevékenységtől teljesen visszavonult. Hű szolga volt, kiről hisszük, hogy még többre bíztatik az Úr számolyánál. Áldjuk emlékét. A B. F. R. A.

Id. Kulesár Ferenc, a debreceni református egyház nyugalmazott tanítója 64 éves korában, házasságának 40. esztendejében másfélévi súlyos, de türelmesen viselt szenvedés után, folyó évi október 6-án az Úrban csendesen elpihent. Október 9-én kísértük el utolsó útjára a debreceni Köztemetőben. Özvegye, öt élő gyermeke, unokái és testvérei gyászolják. Két fiából érdemes lelképásztort nevelt. Dezső fia a debreceni református egyház köztisztviselőként álló anyakönyvvezető lelkésze. A hű szolga emléke legyen áldott, példája világoljon közöttünk örökké. A B. F. R. A.

K R Ó N I K A

SZÁRNYALÓ PRÉDIKÁCIÓ.

A nagy alföldi helység egyhangú életét semmi sem hozza olyan hullámzásba, mint egy hetipiacos nap. Mindenfelől özönlük a nép a nagytemplom előtti térre. Mintha bizony itt dőlne el a világ sorsa. Akármilyen messziről jön valaki: ebbe soha el nem járad. Az arcon bizonyos ünnepi hangulat tükröződik. Izgalom jár a fiatalokat és az öregeket, éppen úgy, mint az asszonyokat és az embereket. A hetipiac több mint szórakozás. Vonzóbb, mint egy színházi előadás. Derűsebb, mint egy mozidarab. Valóságos életszükséglet. A tempós magyar lassú mozgása lüktetővé lesz. Szíve itt dobog hangosabban. Minden árusnak megvan a helye. Évszázados gyakorlat már ez, amelyet áttörni szörnyűség volna. Eggyik nemzedék adja át a másiknak. A vásárló népek a piac északi, déli, keleti és nyugati részén, vagyis mindenhol megjelennek; nemannyira azért, hogy vegyenek valamit, mint inkább azért, hogy tájékozódjanak.

Aki azonban az elmúlt csütörtökön, a hetipiacon, a nagytemplom előtti zöldségrengeteg közt sétált, érdekes látványnak volt részese. Miközben szakadatlanul harsogott a közellátási felügyelőség szózata a néphez: lenn a piactérségen harmonika szelid hangjai szálldogáltak a hullámzó tömegben keresztül. Ez a muzsika nem ragadta volna meg túlságosan a lelkeket, mert nem az volt a célja, hogy zenei gyönyörűséggel szolgáljon. Egészen másért hangversenyzett a szegény jószág.

Egy szegény ember játszott rajta. Egy ifjú ember. Mind a két lábszára tőből levágva. Fájdalmas látvány volt a nézőnek és annál fájdalmasabban hangzott a vidám nóta, minél tovább nézte az ember a szegény játékost.

Eggyik nóta hangzott a másik után. Hol a multból itt felejtett, kiérdemült sláger darab, hol duzzadó magyar nóta, hol szerelmes sirató, hol mozidarabból országos körútra indult silány táncmelódia, hol lélek nélküli operettkluplé kergelte egymást szilaj rohanással.

A piacnak ezen a részén asszonyok táboroztak nagy számmal. Zöldséget vásároltak. A harmonikaszóra azonban mindegyik megállott egy pillanatra. Önkénytelenül nyúlt a pénztárcája után, kivett néhány fillért és halkán odahelyezte ajándékát a szegény muzsikuskának, aki így keresi meg a szűkös, mindennapi kenyerét.

Sokáig gyönyörködtem ebben a látványban. A rohanó embertömeg megáll a szenvedő nyomorúsága előtt és megmutatja, hogy szíve van...

Elgondolkoztam azon, hogy ime, akármilyen meg-rázkódtatás szakad erre a mi világunkra, mindazt, ami örök szépség, semmi sem tudja kiszakítani az emberi szívből. Az örök emberi pedig nem más, mint a résztvevő szeretet, amely százféle alakban nyilatkozhatik meg, de mindig fény, amely világít a sötét éjszakában.

Az izgatott piaci nép rohanása és ugyanakkor a szegény nyomorék határtalan nyugalma; a gondokkal küzdők serege és ugyanakkor a napfényben járdo harmonika muzsikája olyan kép, amelyet nem lehet könnyen elfelejteni.

Nem volt jelentéktelenebb, gyámoltalanabb, el-hagyatottabb valaki a hetipiacon, mint ez a szegény

harmonikás és mégis megállította a sokaságot. Az egész olyan volt, mint egy hatalmas, szárnyaló prédikáció.

B ö s z ö r m é n y i J e n ő.

Tanárválasztás a debreceni Dóczy-leánynevelőintézetnél. Az országosan ismert Dóczy-leánynevelőintézet tanítónő-képzőintézetének magyar nyelv és irodalmi tanszékére egyhangúlag, közfelkiáltással Nagy Edit választott meg. Nagy István debreceni diakonisszaintézeti igazgató-lelkész leánya, ki iskoláit előbb a Dóczy-leánynevelőintézetben kezdte, majd a szegedi tudományegyetemen folytatta és fejezte be. Minden iskoláját szín kitűnő eredménnyel végezte s ez alapon kormányzógyűrés doktoravatás előtt áll. Úgy a választó intézetnek, mint a legszebb reményekre jogosító új tanárnőnek szívünk teljességéből kívánjuk ez alkalomból Isten kegyelmi áldásait.

A második lelkészképző vizsgálat szeptember 22—25. napjain tartott. A vizsgálatra állott atyafiak közül tizenöt nyertek oklevelet. Jeles képesítéssel: Lukácsi Gyula, Dr. Varga Zsigmond; jó képesítéssel: Illyés Péter, Nagy Sándor, Őrsi János, Sulyok Kálmán, Szutor István, Takács László, Tariska Zoltán, Ürögdy Ferenc, Zimányi József; képesítettek: Hanczár Gábor, Rápolti László, Vietorisz Lajos, vitéz Alföldy Ernő. A püspök úr az eredményhirdetés után az idők komoly követelményét feltárho súlyos szavak után az Oratóriumban tartott kibocsátó beszédében (II. Mózes 16: 4 és következő versai alapján) Isten mindennapon gondoskodó kegyelméről, lelki kenyérről és a naponként Igéből való táplálkozás szükségéről és áldásairól tartott hatalmas erejű biznyságtételt. A kibocsátottak nevében ifj. Dr. Varga Zsigmond mondott köszönetet és tett fogadalmat a hűséges szolgálatra.

A „Református Élet írja” Antal Lajos könyve alapján a magyar népesedés kérdéséről: „Ha az első trianoni évek születési számai alapján vizsgáljuk a meg nem született gyermekek számát, megállapíthatjuk, hogy 1920—38. között Csonka-Magyarországon közel egymillió magyar gyermek nem született meg. A magyar házasságok egyötöde meddő! Az összes házasságok 20,6%-a gyermektelen, 22,7%-a egykés, 21%-a kettőkés... A magyar házasságok 64,3%-a nem teljesíti kötelességét.”

HIVATALOS ÉRTESÍTÉS

EMLÉKEZTETŐ.

Az egyházmegyei elnökségek szíves figyelmébe ajánljuk az egyházkerületi alapítványi szabályrendelet 15. és 17. §-át, amelynek megfelelően a jelentések az egyházkerületi közgyűlés 467—1941. sz. határozatának szem előtt tartásával évenként legkésőbb október 15-ig az egyházkerületi közgyűléshez felterjesztendők.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
15—1943. tk. sz. TÁRGY: „Honvédelmi ismeretek” c. tankönyv engedélyezése.

KÖRLEVÉL

leánygimnáziumaink és polgári leányiskoláink tekintetes igazgatóságaihoz és a nagytiszteletű iskolaszéki elnökök urakhoz.

Tudomásulvétel céljából értesítem leánygimnáziumaink és polgári leányiskoláink tekintetes igazgatóságait, valamint a nagytiszteletű iskolaszéki elnökök urakat, hogy az Egyetemes Konvent az ifjúság honvédelmi nevelésének és a testnevelésnek országos vezetője kiadásában és az Országos Közoktatási Tanács gondozásában megjelenő „Honvédelmi ismeretek” (Leánytanulók számára) című segédlet sorozat I. és II. kötetét a beérkezett bírálatok alapján a református iskolák számára tankönyvvül engedélyezte. Éspedig az I. kötetet (I—II. rész) a leánygimnázium I—II. osztálya, a polgári leányiskola I—II. osztálya és a népiskola V—VI. leányosztálya számára, a II. kötetet (III—IV. rész) pedig a leánygimnázium III—IV., a polgári leányiskola III—IV. és a népiskola VII—VIII. leányosztálya számára.

Debrecen, 1943 október 8.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

4343—1943. sz. TÁRGY: *Theológiai képzettségű női egyházi munkások elnevezése.*

KÖRLEVÉL

az esperes urakhoz és az összes többi érdekeltekhez.

Ismételten fölmerülő esetekre tekintettel nyomatékosan felhívom a figyelmet az 1933. évi II. egyházi törvények 2. §-ának utolsóelőtti bekezdésére (mellyel az 1941. évi VI. egyh. tc. 1. §-ának utolsóelőtti bekezdése szövegében azonos), továbbá az 1933. évi II. egyházi törvények 3. §-ának első bekezdésére, az 1933. évi I. egyh. tc. 35. §-ának 2. bekezdésére, végül a teológiai tanulmányi, nevelési és vizsgálati szabályzat (lásd 275—1940. számú konventi határozat) 100—106. §-aira. Az idézett törvényhelyek és törvényes szabályok összevetéséből világos, hogy teológiai képzettségű női egyházi munkást a „református lelkész”, vagy „segédlelkész” cím használata nem illet meg. Az ezen világos ténnyel való tudatos szembehelyezkedést mostantól kezdve kénytelen lesznek fegyelmeleg elbírálni.

Debrecen, 1943 október 6.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

4404—1943. sz. TÁRGY: *Gyermeküdteltési akció.*

KÖRLEVÉL

a közép- és középfokú iskolák tekintetes igazgatóságaihoz és a nagytiszteletű iskolaszéki elnökök urakhoz.

Az Egyetemes Konvent elnökségének 5145—1943. sz. alatt kelt leirata alapján értesítem az igazgató és iskolaszéki elnökök urakat, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 85,814—1943. VII. sz. alatt a gyermeküdteltési akció tárgyában a tankerületi kir. főigazgatókhoz rendeltetett intézett. E tárgyban Egyetemes Konventünket is megkereste.

Azok az 5—15 éves gyermekek, akiknek óvodai foglalkoztatása, illetőleg iskolai tanítása a nyári szünetidő meghosszabbítása miatt szünetel, a rendkívüli szünetidő tartamára üdteltetés címén lakóhelyükön kívül egyes családoknál nyernek elhelyezést. Ennek az üdteltetési akciónak a lebonyolítása közigazgatási úton történik. Tekintettel azonban arra, hogy a tervbevett üdteltetés többnyire iskolagyermeket érint, nevelési szempontból elengedhetetlen követelmény, hogy az akcióban a tanítók és tanárok is közreműködjenek, elsősorban azok, akik a rendkívüli szünetidő következtében mentesülnek a tanítás alól. A szünetelő iskolák tanítói és tanárai számára a honvédelemről szóló 1939: II. tc. 87. §-a alapján kötelessé tette a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr a szóbanforgó akcióban való közreműködést.

Elrendelem, hogy a szóbanjehető tanítók és tanárok igénylésük esetén törvényben gyökerező honvédelmi munkakötelezettségük tudatában teljes odaadással álljanak az ügyben a közigazgatási hatóságok rendelkezésére. Szükségesnek tartom az akció sikere érdekében azt is, hogy az üdtülő gyermekek lelki, szellemi gondozásában, esetleg a megfelelő tanulmányokkal való foglalkoztatásában az üdteltetés helyén működő iskolák — illetőleg azok helyi hatósága — tanítói és tanárai részéről is megkapják az illetékes ténnyezők a legmesszebbmenő támogatást. Az üdtülő gyermekek tanulmányainak megfelelő iskolák, illetőleg osztályok, amennyiben azokban rendes tanítás folyik, a lehetőség szerint fogadják be ezeket a gyermekeket, hogy ott végezhesek tanulmányaikat. Azoknak a gyermekeknek pedig, akik a rendesen iskolabjáró tanulókkal férőhely hiányában össze nem vonhatók, valamint azoknak, akik részére tanulmányi szempontból megfelelő iskola helyben nincs, bocsásanak rendelkezésre helyiséget, hogy ott eddigi tanulmányaik alapján csoportokba osztva részesülhessenek oktatásban. A helybeli tanítók és tanárok legyenek segítségükre minden tekintetben az üdtülő gyermekek felügyeletét és foglalkoztatását külön megbízás alapján ellátó kartársaiknak.

Debrecen, 1943 október 8.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
1407—1943. sz. TÁRGY: Állami tanítók ideiglenes átosztása református felekezeti iskolákhoz.

KÖRLEVÉL

a nagytiszteletű esperes és iskolaszéki elnök urakhoz.

A Magyarországi Református Egyház Egyetemes Konventje 5041—1943. sz. a. arról értesít, hogy 1943. év július hó 14-én 3920—1943. szám alatt előterjesztést tett a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz az egytanítós református népiskolák hős halált halt vagy eltűnt tanítóinak pótlása tárgyában. A szóbanlévő tárgyban a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak az 1943. évi szeptember hó 13-án 153.516—1943. szám alatt az Egyetemes Konventhez intézett értesítését másolatban további eljárás és mihez-tartás végett közlöm:

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

„M. kir. vallás- és közokt.-ügyi minisztérium. 153.516—1943. VI/5. ü. o. szám. Állami tanítók ideiglenes átosztása református felekezeti iskolákhoz, ahol szünetel a tanítás. Hiv. szám: 3920—1943. A magyarországi református egyház Egyetemes Konventje Elnökségének Budapest. Fenti számú kérelmére van szerencsém tisztelettel értesíteni az Elnökséget, hogy megfelelő pénzügyi fedezet hiányában minden hős halált halt vagy eltűnt református felekezeti tanító pótlására állami tanítót nem küldhetek ki. Egyénekenkénti elbírálás után állami tanítónak a kiküldésével segíteni kívánok azoknak a szünetelő egy- vagy kéttanítós református felekezeti iskolákon, ahol a tanító hős halált halt, eltűnt vagy jelenleg katonai szolgálatot teljesít és az egyház község szegénysége miatt helyettesről nem tud gondoskodni. Megjegyezni kívánom, hogy ezeket az állami tanítókat csak addig, de legkésőbb az 1944. évi június hó végéig vagyok hajlandó átengedni, amíg az iskola tanítója le nem szerelt, vagy az eltűnt tanító eltűnésének ténye hivatalosan be nem bizonyosodott. Felkérem ezért az Elnökséget, hogy a fenti körülmények között levő református felekezeti népiskolák kérését elbírálás végett az illetékes kir. tanfelügyelőségek útján felterjeszteni szíveskedjék. Budapest, 1943. évi szeptember 13-án. A miniszter rendeletéből: Balassa Bruno s. k., miniszteri osztályfőnök. (P. H.)
Debrecen, 1943 október 9.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában: a Debreceni Protestáns Lapban közzé kell tenni és a Kiadóhivatal címére (Debrecen, Kálvin-tér 17., Püspöki hivatal, Postafiók 65.) kell beküldeni.

Hirdetési díj szavanként 10 fillér. Legkisebb hirdetési díj 2 pengő.

A debreceni református kollégiumi polgári fiúiskolában betöltendő egy újonnan szervezett magyar-német szakos és egy lemondás folytán megüresedett testnevelő tanári állás. A Kollégium Igazgatótanácsának Elnöksége e két állásra pályázatot hirdet. Mindkét állás államsegélyes s rendes vagy helyettes tanárral tölthető be. A javadalmazás a nem állami tanárok illetményével azonos, vagyis a fizetési osztálynak és lakáspénznek megállapítása és folyósítása a státusba való besorolástól függ. Egyéb illetményre jogosultsága nincsen a megválasztandó tanárnak. Pályázhatnak református és evangélikus vallású, magyar-német szakos polgári iskolai, ezek hiányában középiskolai, illetve testnevelő tanárok. A magyar-német szakos állásra középiskolai tanár csak az esetben választható, ha polgári iskolai tanár nem pályázik. A pályázó köteles igazolni keresztyén származását. A tiszántúli református egyházkerület elnökségéhez címzett és szabályszerűen felszerelt folyamodványok 1943 október 30-án délig a református polgári fiúiskola igazgatóságának címére (Debrecen, Kollégium) küldendők. Az állást azonnal el kell foglalni.

A debreceni református Dócei polgári leányiskola igazgatósága az első osztály negyedik szakasza részére, az 1943/44. iskolai évre: magyar-német és mennyiségtan-teremtudományi szakcsoportra képzett református vallású okl. polg. isk. tanárt keres, óraadói minőségben. Elfog-

laltság: heti 10 óra. Tanítás a délutáni időszakban lesz. Jelentkezési határidő: október 25. Igazgatóság.

Nagyvárad református leánygimnáziumának igazgatótanácsa pályázatot hirdet lemondás folytán megüresedett latin-francia-román rendszeresített tanszékre. Középiskolai tanári oklevéllel bíró protestáns vallású helyettes vagy rendes tanárok pályázhatnak, más intézettől azonban csak akkor, ha annak államsegélye van. Pályázhatnak olyan tanárok is, akiknek a szakcsoportosításuk nem teljes: latin-francia-román, hanem latin-francia, vagy francia-román vagy latin-román. Szolgálati és képesítési okmányokon kívül mellékelendők az 1939: IV. tc.-re és az 1941: XV. tc.-re vonatkozó származási táblázat és okmányok is. Pályázati határidő 1943. évi november hó 5. A tanszék azonnal elfoglalandó. Pályázatok a nagyvárad református leánygimnázium igazgatósága, Nagyvárad, Tisza Kálmán-tér 2—4. szám alá küldendők.

A Leánykálvineum Igazgatótanácsa pályázatot hirdet a nyíregyházi református polgári leányiskolában lemondás folytán megüresedett földrajz-termesztetrajz-torna szakos államsegélyes helyettes vagy rendes tanári állásra. Pályázhatnak: protestáns vallású polgári, vagy középiskolai megfelelő szakos tanárnők. Javadalom az államival meg egyező. Esetleges internatusi elfoglaltság fejében lakáspénz helyett természetbeni lakás és teljes ellátás jár. A szabályszerűen felszerelt kérvényeket október 30-ig kell az intézet igazgatóságához benyújtani.

Bakonszeg (Bihar vm.) református egyházközsége e lap 37. számában közzétett pályázati hirdetést az I. és III. számú tanítói állásra november 1-ig meghosszabbítja.

Déaványne református egyházközség az elhalálozás miatt megüresedett XIV. sz. rendes férfitanítói állásra 21 napos határidővel pályázatot hirdet. Kötelessége a reábízott osztály vezetésén kívül a belmissziói munkákban való részvétel, főként az ifjúsági egyesületben való munka. Javadalom törvényes, amit teljes egészében az Illetményhivatal folyósít. A református tantestület 21 tagú. Az állás azonnal elfoglalandó. Szabályszerűen felszerelt kérvények a Református Lelkészi Hivatal címére küldendők, választélyvel.

Döge (Szabolcs vm.) református egyházközség pályázatot hirdet IV. sz. megüresedett tanítónői állásra. Férfiak és nők pályázhatnak. Javadalom: 10% helyi hozzájárulás, a többi államsegély és lakbér. Mindent Illetményhivatal folyósít. Kötelessége: rábízott osztály(ok) tanítása, egyháztársadalmi munkában tevékeny részvétel és kántor akadályoztatása esetén annak helyettesítése templomban, orgonával. Villany van. Kisyárda, ahol középiskolák vannak. 4 km. Határidő 21 nap. Állás azonnal elfoglalandó. Református Lelkészi Hivatal, Döge.

Géberjén református egyházközsége pályázatot hirdet lemondás folytán megüresedett kántortanítói állásra. Javadalom: két szoba, konyha, kamrás új lakás, 173.20 P készpénz, 8 q búza, két öl kemény tűzifa. Helyi javadalom 12 értékegységben megállapítva. Államsegély. Kötelesség: törvénysszerű. Állás a választás jogerőre emelkedése után azonnal elfoglalandó. Pályázati határidő megjelenéstől számított 21 nap. Kellően felszerelt kérvények Református Lelkészi Hivatal, Géberjén, Szatmár vármegye címre küldendők.

Hajdúböszörményi református egyházközség pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett 44. sz. bakóháti tanyai tanítói állásra. Az iskola egytanerős. Javadalma: 50%-os helyi hozzájárulás, fizetésekiegészítő államsegély, természetbeni lakás és kert használata. Kötelessége: az I—VIII. osztályú osztatlan iskola tanítása, belmissziói munkában való részvétel, istentisztelet alkalmával az éneklés vezetése, a dedőháti görögkatholikus iskola református növendékeinek vallástanítása (fuvarátalányt az egyház ad). Állampolgárságot, származást igazoló, erkölcsi, tisztiorvosi, születési, szolgálati bizonyítványokkal, oklevél vagy hivatalos másolatával felszerelt kérvények 1943 november 10-ig Református Iskolaszék, Hajdúböszörmény címre választélyvel felszerelten küldendők. Abban az esetben, ha ezen állásra a 43. sz. rókaháti tanyai iskolánál működő tanító választatnék meg, úgy ezen pályázati hirdetés a 43. sz. rókaháti tanyai tanítói állásra is érvényes, mivel javadalma és kötelességei ugyanazok.

Hajdúnánási református egyház iskolaszéke pályázatot hirdet az átválasztás folytán megüresedett Balázstelek-tanyai tanítói állásra. Helyi javadalom a kezdőfizetés 30%-a és természetbeni lakás. A többi államsegély. Kote-

lesség: I—VI. vegyesosztály tanítása, istentiszteleteken énekvezetés harmóniummal. Választás a fennálló VKM-rendeletek alapján. Pályázati határidő 21. nap Megválasztott megfelelés esetén a belterületi állások betöltésénél elsőbbségben részesül. Pályázati kérvények a fenti Iskolaszék címére válaszbélyeggel küldendők.

Hajdúszoboszló református egyházközség pályázatot hirdet az angyalházi és délkeleti tilalmasi *lányi tanítói* állásokra. Törvényes készpénzjavadalom Központi Illetményhivatal útján és lakás természetben. Felszerelt kérvények november 10-ig a Református Iskolaszékhez küldendők be.

A **hetei** református egyházközség pályázatot hirdet a megüresedett *kántortanítói* állásra 21 napi határidővel. Fizetés: újonnan épült természetbeni lakás kerttel, 23:50 q búza, 11:50 q rozs, öt öl fa váltáságra az államtól megváltva, 9 kat. hold föld haszonélvezete, államszegély, értékegység 38. Köteleesség: az összes vegyesosztályok vezetése, ifjúsági munka, belmissziói munkában segédkezés. A kellően felszerelt kérvények a következő címre küldendők: Református Lelkészi Hivatal, Hete: u.p. Tarpa, Bereg vármegye. Nők is pályázhatnak.

A **kügypusztai** tanítói állás július 4-i, 27. számban hirdetett pályázata meghosszabbított. Tanítónő pályázhat.

A **magyarhomorogi** református egyházközség pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett III. számú *tanítói* állásra. Fizetés 80% államszegély, 20% helyi hozzájárulás. Pályázhatnak nők és férfiak. Pályázati határidő 21 nap. Magyarhomorog Református Lelkészi Hivatal, Bihar m., u. p. Körösszakál.

Nagyrábé református egyházközség pályázatot hirdet nyugdíjazás folytán megüresedett III. számú *tanítói* állásra. Köteleesség: fizetés törvényes. Lakás természetben. Kántori oklevéllel rendelkezők előnyben. Határidő 21 nap. Válaszbélyeges pályázatok kellőleg okmányolva, Református Iskolaszék, Nagyrábé, Bihar vm. címre küldendők.

Nagyszalonta református egyházközsége a lemondás folytán megüresedett, államszegélyes V. sz. *tanítói* állásra pályázatot hirdet. Fizetés és köteleesség törvényszerű. Lakás természetben, esetleg lakáspénz. Nők is pályázhatnak. Kérvények, a „Szolgálati Pragmatika” 136. §-a értelmében felszerelve, válaszbélyeggel együtt, a pályázat megjelenésétől számított huszonegy nap alatt Iskolaszékhez küldendők.

Nádudvari református egyházközség pályázatot hirdet lemondás folytán megüresedett *kántortanítói* állásra. Fizetés: törvényszerű. Lakás: természetben, megfelelő. Köteleesség: díjlevél szerint. Kántori teendők végzéséért külön díjazás és kántori stóla jár. Helyben villanyvilágítás, egész községben járda, vasútállomás. Község lélekszáma 11.000. Állás azonnal elfoglalandó. Pályázati határidő 21 nap. Iratok Református Lelkészi Hivatal, Nádudvar küldendők, válaszbélyeggel.

Nyírparasznya református egyházközség pályázatot hirdet orgonista-*kántortanítói* állásra. Fizetése 34 értékegység. Köteleessége törvényszerű. Teljesen modern lakás, szép kerttel. Pályázhatnak lányok is. Pályázatok Református Lelkészi Hivatal, Nyírparasznya, Szatmár m. címre küldendők.

Szernye református egyházközség pályázatot hirdet rendes katonai szolgálatra bevonult *kántortanítója helyettesítésére*. Köteleessége a VII—IX. osztályok tanítása, kántori teendők végzése. Fizetés törvény szerint. Pályázati határidő 15 nap. Állás azonnal elfoglalandó. Nők is pályázhatnak. Kellően felszerelt kérvények Református Lelkészi Hivatalhoz, Szernye, küldendők.

Tóti református egyházközség pályázatot hirdet lemondás folytán megüresedett I.sz. *tanítói* állásra, 21 napi határidővel. Az állást nőtanerővel töltsük be. Javadalom: 2 szoba, konyha, kamra, kert. Évi 185 P fizetés az egyház pénztárából. Állami fizeteskiegészítés. Köteleesség: I—II. vegyesosztályok tanítása, egyháztársadalmi munkákban segédkezés. Állás elfoglalása azonnal esedékes. Kérvények a tóti (Bihar vm.) Református Lelkészi Hivatalhoz küldendők.

TARTALOM:

Révész Imre: Szent dac, kemény derű
A hajdúszoboszlói missziói napok
Hírek az egyházmegyékből — Halottaink — Krónika —
Hivatalos értesítés — Pályázati hirdetmények —
Hirdetések

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata. 1943—2377.

Főzéshez, fürdéshez, szobafűtéshez

A Gáz

a legjobb, legolcsóbb, legtisztább
a legkényelmesebb;
a leggyorsabban kezelhető;
melege pontosan szabályozható;
számlaértéke egy hónappal későbbben fizetendő.

Főzők, tűzhelyek, autogeyserek, fürdő- és fűtőkályhák
olesón kaphatók.
Díj t a l a n felvilágosítások, készülékek bemutatása,
költségvetés.

BATTHYÁNY-UTCA 17. SZ.
Telefon: 28-53. sz.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁR O⁹
VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés
DEBRECEN
TELEFON: 20-06 és 15-48

Alapította:
Sesztina János
1819-ben.

IPARI, MEZŐGAZDASÁGI, HÁZTARTÁSI,
GÁZOLTALMI és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.
Betéteket legelőnyösebben gyümölcösítet
és azonnal kifizet.
KÖLCSÖNÖKET ÁLLANDÓAN FOLYÓSZÍT.
Telefonok: 17-70 és 22-32.

Papi palástot és süveget

a közismert, közkedvelt hivatalos O. R. L. E. palástokat
jutányos áron készíti

Szenási Sándor

Hódmezővásárhely, Tavasz-u. 20. sz.

JÓ MINŐSÉG! PONTOS MUNKA! KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!
Református iparos.

A „TAKARÉKOSSÁG” KERESKEDELMI RT.

kötélékébe tartozó cégek ma is változatlan feltételek mellett s zavartalanul állanak rendelkezésére mindazon mt. vásárlóknak, kik mindenkor pontos fizetményeik igazolására érvényes vásárlási utalvánnyal rendelkeznek!

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA

ORGONA- ÉS HARMÓNIMUMGYÁR RT.
PÉCS, József-u. 30. TELEFON: 17-14.

Fiókház: Rákospalota, Pázmány-utca 72. sz.

Telefon: Budapest, 494-497. Új orgonák, mindennemű javítás és átépítés. Kitűnő hangú harmóniumok. Méltányos feltételek, művészi kivitel.

